

Posudek vedoucího na bakalářskou práci Jany Jašové: „*Premeny postojov k tetovaniu v západnej spoločnosti*“. Praha, Fakulta humanitních studií UK 2012, 49 s. včetně příloh

Jana Jašová se ve své bakalářské práci věnuje tématu tělesných modifikací, konkrétně tetování. Jejím cílem bylo popsat vývoj tetování v euroamerické společnosti a zejména v ní zachytit proměnu postojů k tomuto fenoménu.

Svou práci založila primárně na práci s odbornou literaturou, již představuje v druhé kapitole (s. 7-8). Přestože je tato kapitola stručná, autorka v ní představuje základní literaturu, která jí posloužila jako zdroje ke zkoumané problematice. Uvítal bych sice detailnější kritiku, ale jako představení pramenů je zpracování dostačující.

Následující kapitola je pak věnována na jedné straně stručnému přehledu postojů k tělu a tělesnosti v euroamerické kultuře (s. 9-12) a na straně druhé sociologickým a antropologickým teoriím těla a tělesnosti (s. 12-17). Ačkoliv je první část také relativně stručná, dobře vystihuje základní proměny chápání těla a tělesnosti v období antiky, středověku, moderní i post-moderní společnosti, které autorce připravily půdu pro pozdější interpretace tetování. Druhá část je poměrně dobře zvládnutým výkladem stěžejních teorií těla (Foucault, Douglas, Shilling, Goffman), který vhodně doplňuje interpretační rámec nastolený první částí. Zásadní vadou v tomto kontextu je však fakt, že autorka zůstává pouze u představení jak historických proměn, tak teorií těla a tělesnosti a v následujících částech s nimi nikde nepracuje. To považuji za největší nedostatek celé práce, jelikož se tak autorka ochudila o veškerý interpretační potenciál.

V následující čtvrté kapitole (s. 18-22) pak představuje zkoumaný fenomén, tedy tetování, a s využitím práce Martina Rychlíka prezentuje klasifikaci tetování dle funkcí, které tetování plní. Ani tu však autorka neaplikuje na následný materiál (až na ojedinělou výjimku na s. 32), ačkoliv k tomu popisy přímo vybízí.

Jádro práce pak představují dvě následující kapitoly. Pátá kapitola (Tetovanie v západnej spoločnosti, s. 23-25) představuje prehistorické, antické a středověké doklady o tetování. Šestá kapitola (Tetovanie v modernej euro-americkéj spoločnosti, s. 26-41) pak tzv. renesanci tetování spojovanou s objevnými plavbami, rozdílnou pozici tetování v 19. a na počátku 20. století ve Velké Británii, Francii, Německu a USA a tzv. druhou renesanci tetování, jež vyústila v současnou situaci. V této části má práce postupně klesající kvalitu, jakoby autorce najednou docházely síly, což je nejpatrnější v části věnované právě druhé renesanci tetování.

Jak už jsem naznačil výše, považuji za velkou škodu, že se autorka nepokusila pracovat s teoriemi, jež rozpracovala ve druhé kapitole ani postoje k tetování nevztáhla k proměně postojů k tělu jako takovému. Popis pozice tetování v daných obdobích, resp. společnostech, který autorka vytvořila na základě studia literatury, by takovouto interpretaci bezpochyby umožňoval. Bohužel bez interpretace zůstává pouhým dobře provedeným shrnutím již napsaného. Tomu odpovídá i závěr samotný (s. 42-43), který je pouhým shrnutím již řečeného. Přitom by stačilo jenom si explicitně uvědomit to, co se táhne celou prací, že pro postoje společnosti k tetování není významné jen, že se tetuje, ale také, kdo se tetuje, co se tetuje a v neposlední řadě i, jak se tetuje.

Za škodu to považuji i proto, že se v práci objevily některé zajímavé momenty, např. zcela radikální proměna vztahu části francouzské společnosti k tetování po 1. sv. válce (s. 32). Stejně jako je zajímavé, jaký vliv měla na tetování technologická vylepšení, zejména vynález tetovacího strojeku.

Vinu na absenci interpretace nese patrně do velké míry i nedostatek času, který autorka měla na zpracování práce. Na tom se jistě podepsala i skutečnost, že téma práce dvakrát pozměňovala. Nedostatek času se projevil i na formální stránce práce, v níž je relativně velké množství překlepů, odstavce postrádají jednotnou úpravu a revizi by si zasloužily i některé názvy

jednotlivých kapitol, které nejsou vždy zcela přesné (zejména pak 5. a 6. kapitoly). Na druhou stranu autorka dobře pracuje s literaturou a spolehlivě odkazuje na použité zdroje, ačkoliv formální úprava bibliografie je také nedotažená. Výjimku v tomto ohledu tvoří definice tetování, pro niž autorka, z pro mne zcela nepochopitelných důvodů, užívá encyklopedické heslo v Encyclopaedia Britannica (navíc v její internetové podobě), zatímco mohla použít jakoukoliv z definic z užívané literatury.

Celkově mohu shrnout, že jednotlivé kapitoly jsou zpracované dobře, ovšem práce postrádá jejich vzájemné propojení, které by jí dodalo vyšší hodnotu než pouhé reprodukce již napsaného. Přesto se domnívám, že práce splňuje nároky kladené na bakalářskou práci, proto ji doporučuji k obhajobě a na základě výše uvedených připomínek navrhuji hodnocení **dobře**.

V Praze 10.10.2012

Mgr. Martin Heřmanský, Ph.D.